

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 18

Poznań, dnia 15 września 1936

ROK 15

Wydawca: Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu
ul. Rzeczypospolitej nr. 1

Telefon nr. 25-95

Węgiel - Koks hutniczy - Brykiety

z kopalń krajowych i zagranicznych poleca

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy Sp. z o. odp.

Telefony: 23-77, 37-77

Poznań, plac Wolności 10

Adres telegraf.: Zapol

SPRZEDAŻ DETALICZNA

na własnej składnicy kolejowej nr. 35, ul. Przemysłowa

Telefony: 23-77, 37-77

Wyroby Kręglewskiego

ze znaczkami

reklamują się same!

Koperty — Księgi handlowe — Skoroszyty — Zeszyty szkolne

H. CEGIELSKI, Sp. Akc. POZNAŃ

Adres telegr. „HACEGIELSKI“

Telefon 70-56

Produkuje w swoich zakładach:

Parowozy i wagony kolejowe.

Kotły parowe do największych wymiarów, najwyższych ciśnień i przegrzewu pary.

Ekonomizery patent „STIERLE“.

Ruszty mechaniczne.

Aparaty dla przemysłu chemicznego.

Kompletne instalacje dla cukrowni, gorzelnii, syropiarni.

Lokomobile parowe.

Zbiorniki do gazów i płynów.

Wieże antenowe. — Urządzenia transportowe.

Specjalne wyroby mechaniczne precyzyjne.

Odlewy żeliwne, stalowe i z brązu.

Urządzenia chłodnicze dla drobnego przemysłu.

Narzędzia wszelkiego rodzaju.

Maszyny rolnicze.

Kosztorysy bezpłatnie na żądanie.

Targi Wschodnie we Lwowie.

W czasie od 5—15 września br. odbyły się we Lwowie XVI Targi Wschodnie. Do chwili obecnej brak jeszcze jakichkolwiek cyfrowych zestawień o wynikach tej imprezy, o ilości i rozmiarze zawartych transakcyj.

Jednakże można dziś z całym przekonaniem potwierdzić to, co przewidywano już w chwili otwarcia Targów, a mianowicie, że tegoroczne Targi będą pod każdym względem imprezą udaną i że swoją pozytywną rolę na odcinku gospodarczym wypełnią.

Korzystny rozwój Targów Wschodnich na przestrzeni ostatnich kilku lat jest tembardziej uderzającym wobec poważnego kryzysu, jaki przeżywały Targi w okresie poprzednim. Momentem przesilenia był rok 1933, kiedy organizację Targów przejęła Izba Przemysłowo-Handlowa. Wtedy to, pod wpływem stale malejącej ilości wystawców i kłopotów finansowych, dość powszechnie stawiano pod znakiem zapytania celowość urządzania Targów.

Tymczasem znów po raz niewiadomo który, okazało się, jaką rolę w pracy gospodarczej odgrywają takie przymioty jak fachowość i wytrwałość.

W ciągu ostatnich trzech lat Targi Wschodnie zostały, pod umiejętnym kierownictwem dyr. Michała Jasińskiego, całkowicie wyprowadzone z poprzedniego impasu.

Dziś Targi są w pełni rozkwitu i w pełni powodzenia. Dzięki sprawnej organizacji i trafnym wytycznym Targi Wschodnie są dziś wczesnym prekursorem poprawy gospodarczej kraju. Ponadto pełnią one nader szczęśliwie funkcje organu scalającego budowę organizmu gospodarczego naszego kraju w jedną strukturalną całość. Z tych względów zjawiskiem doniosłym i pomyślnym jest stale wzrastający udział wystawców z ziem zachodnich. Zetknięcie na Targach Wschodnich dwu tak odległych dzielnic, okazuje się dla obu wysoce korzystnym.

Tegoroczne Targi, poza ogólnym wzrostem ilości stoisk, zaznaczyły się dużym udziałem i znacznym zainteresowaniem zagranicy.

Łącznie z Targami otwarto wystawę „Nasze lasy i ochrona przyrody“.

Wszyscy życzymy sobie, by jaknajwierniej spełniały się słowa wicepremiera Kwiatkowskiego, wypowiedziane w czasie i z okazji tegorocznych Targów:

„Jeśli mam wypowiedzieć moje wrażenie po zwiedzeniu Targów Wschodnich w jednym słowie, to muszę stwierdzić, że jest ono doskonałe. Na targach Wschodnich widzi się wiele rzeczy nowych, zorganizowanych i wyprodukowanych właśnie w okresie kryzysu. To jedno.

Na targach zjawily się te instytucje i warsztaty, których w ostatnich latach na tego rodzaju imprezach nie spotykaliśmy, a które dotychczas były martwe. Dziś się ożywiły.

Mile zaskoczyło mię zjawienie się na Targach maszyn rolniczych, stąd też mogłem panom wystawcom powiedzieć, iż jest już w kraju lepiej i że będzie jeszcze lepiej“.

— Wydaje mi się, iż można stwierdzić, że wchodzimy w nowy, nieco lepszy okres rozwoju gospodarczego.

— Szybkość powrotu gospodarstwa naszego do stanu normalnego, po tyloletnim niszczącym kryzysie, uzależniona jest od przejawów woli całego społeczeństwa.

— We Lwowie — w obecnych Targach Wschodnich — najskrajniejszy nawet pesymista może stwierdzić przejawy woli gospodarczej, inicjatywy i organizacji.

— Życzę wszystkim gospodarczym uczestnikom Targów Wschodnich najlepszego powodzenia i zapewniam, iż Rząd Rzeczypospolitej dokłada starań, by warunki ogólne współdziałały w osiągnięciu powodzenia indywidualnego“.

O twórczości przemysłowej.

Pos. Andrzej Wierzbicki wygłosił na Wystawie Przem. Met. i Elektrotechn. w Warszawie odczyt n. t. „Podstawy rozwoju twórczości przemysłowej w Polsce“. Odczyt ten spotkał się z dużym uznaniem opinji.

Odczyt był jednym wielkim entuzjazmem dla inicjatywy prywatnej i dla pracy przedsiębiorcy, kierownika, inżyniera, technika, majstra i robotnika, którzy razem dają tak wspaniałą organizację i dyscyplinę, jaka się uzewnętrznia w nowoczesnej fabryce. Poseł Wierzbicki umie wydobyć z przemysłu duszę, a twórczość przemysłu przedstawić, jako jedną z najbardziej skomplikowanych, wymagających talentu, wiedzy, fachu, charakteru, artyzmu — słowem natężenia najwyższych elementów umysłu i duszy ludzkiej. Fabryka, ta potrzebna i pracująca dla ogółu — to wielka rzecz, a gdy ma duszę, staje się niewyczerpanym źródłem postępu człowieka, cywilizacji i kultury.

Niestety, lekceważenie tej twórczości w Polsce jest w dalszym ciągu tradycyjne i stosunek społeczeństwa do

przemysłu jest raczej nieprzyjazny. To, co jest wyjątkiem i co się zdarza w każdym zawodzie, grupie lub warstwie, upowszechnia się w przemyśle i uważa się przemysł, zwłaszcza większy, za wyzyskującą sytuację i spekulującą na biedzie, za obcy duchem wobec tego wszystkiego, co się dzieje. Otóż pos. Wierzbicki w swym pięknym odczycie zaprzeczył temu najkategoryczniej, a obecna Wystawa Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego jest najlepszym wyrazem tej siły ducha i inicjatywy, jaka ożywia nasz przemysł w obecnych, może najcięższych warunkach.

Dobrze się stało, że na odczycie posła Wierzbickiego było tylu przedstawicieli rządu i życia gospodarczego. Odczyt był wysłuchany z największym zainteresowaniem.

Jakkolwiek dziś słowa i argumenty z trudnością przekonywują, kogo należy, to jednak odczyt posła Wierzbickiego musiał głęboko utkwieć w umysłach słuchaczy.

Najpiękniejszą częścią odczytu było przypomnienie przez posła Wierzbickiego tych proroczych słów wielkiego Lubeckiego:

„Polsce trzech rzeczy trzeba: 1) szkół, t. j. oświaty i rozumu, 2) przemysłu i handlu, t. j. bogactwa i możliwości i 3) fabryk broni. Polska powinna mieć

wszystko do zagwarantowania Niepodległości, inaczej wszystko straci“.

Z tych trzech rzeczy za najważniejsze uważamy obecnie przemysł i handel, albowiem one stwarzają lepsze warunki dla oświaty i gwarantują siłę Polski.

W sprawie umów zbiorowych i strajków okupacyjnych.

Ministerstwo Opieki Społecznej wydało ostatnio okólnik, który wyjaśnia stanowisko Ministerstwa w sprawie umów zbiorowych i strajków okupacyjnych, a zawarte w nim zlecenia powinny wpłynąć na możliwe uspokojenie na tym odcinku.

Treść okólnika jest następująca:

Oparcie warunków pracy i płacy na systemie umów zbiorowych jest najlepszym sposobem zapewnienia spokoju i należytych warunków w pracy. Korzyści umów zbiorowych są dla warstwy pracującej poważne, gdyż zastępują indywidualne zatargi o warunki pracy i chronią pracownika przed wyzyskiem tych nieuczciwych pracodawców, którzy wykorzystując przymusową sytuację robotnika, wobec ogromnej podaży pracy, dyktują płace znacznie niższe od reszty przemysłu.

Umowy zbiorowe, zawierane przez zorganizowanych robotników i zorganizowanych pracodawców, lub poszczególnych pracodawców, pozwalają stronom przez czas dłuższy, na jaki zazwyczaj są zawierane umowy zbiorowe, zaniechać wszystkiego, co mogłoby szkodzić ciągłości pracy i powodować utratę zarobków, a tem samem przynoszą wartości, jakich niewątpliwie nie mogą ze swej strony przedstawiać umowy indywidualne o pracę.

Przestrzeżenie przez obie strony ważności zawartych umów zbiorowych jest nie tylko warunkiem zapewniającym spójność pracy, lecz również elementarnym wymogiem uczciwości społecznej, od którego odstąpić nie wolno. Wyłamanie się któregośkolwiek z uczestników umowy zbiorowej z pod dobrowolnie przyjętych zobowiązań przed upływem terminu jest niedopuszczalne i podrywając zasady dobrych obyczajów, godzi w podstawy samej idei umów zbiorowych.

W razie naruszenia umowy ze strony pracodawców Inspekcja Pracy obowiązana jest przedsięwziąć wszystkie środki, przewidziane przez przepisy prawa w celu skłonienia pracodawcy do podporządkowania się zaciągniętym zobowiązaniom, aż do nakładania kar z art. 59 prawa o wykroczeniach włącznie.

Przestrzeżenie obowiązujących umów zbiorowych obowiązuje również robotników odpowiednich zakładów — jeżeli w ich imieniu zawarta została umowa zbiorowa — przez cały okres trwania umowy, nawet w wypadku, gdy organizacja (względnie delegacja), która zawierała umowę, przestała działać na danym terenie.

Byłoby bowiem sprzeczne z zasadą umów zbiorowych dowolne zmiany tych umów w okresie ich trwania, gdyż w tym przypadku zawarta umowa nie gwarantowałaby ani ciągłości ani spokoju pracy.

Wszelką akcją zmierzającą jednostronnie do uchylecia zasad obowiązującej umowy zbiorowej, względnie

mającą na celu zawarcie na nowych warunkach innej umowy zbiorowej z inną organizacją, przy równoczesnym obowiązywaniu umowy pierwotnej, należy uważać za zjawisko, które nie powinno mieć poparcia ze strony organów Inspekcji Pracy.

Umowy zbiorowe są, z natury swego pochodzenia zawierane w wyniku akcji zorganizowanych w związkach zawodowych robotników. Akcja ta nosi charakter bądź inicjatywy o zawarcie umowy zbiorowej, zgłoszonej wprost pracodawcy, czy związkowi pracodawców, bądź też wniosku zgłoszonego do Inspekcji Pracy, w wyniku którego na terenie Inspekcji prowadzone są pertraktacje polubowne.

Zdarza się także, iż akcja o zawarcie umowy zbiorowej przybiera charakter akcji strajkowej, co oczywiście jest niepożądane dla przebiegu pertraktacji, odbywających się wówczas w atmosferze pewnego przymusu, jednak i w tych warunkach Inspektor Pracy powinien zmierzać do skłonienia pracodawców i robotników do sfinalizowania umowy zbiorowej.

Inaczej natomiast wygląda sytuacja, gdy robotnicy stosują metody strajku okupacyjnego. Należy przede wszystkim stwierdzić, że jest to metoda sprzeczna z zasadami praworządności i oczywiście nie może być stosowana przez organizacje robotnicze, które zawsze winny stać na gruncie prawa. Najczęściej jest to forma samorzutnie podejmowana przez zespół robotników danego zakładu.

Przebieg zatargów, prowadzonych w tej formie, na podstawie kilkoletniej obserwacji pozwala ustalić, że najczęściej zatarg taki przybiera postać długotrwałego strajku, w którym zarówno robotnicy jak przedsiębiorcy ponoszą duże straty. Wszelkie nawet ewentualnie uzyskane zwyczki płac są w tych warunkach iluzoryczne.

I tak np. trzydziestotygodniowy strajk okupacyjny, niedawno zakończony w jednej z fabryk ciężkiego przemysłu, spowodował utratę zarobków na okres całego kwartału. Straty tym strajkiem spowodowane pociągają za sobą takie konsekwencje, jak obniżka płac na przeciąg jednego roku o 25 proc.

Z reguły wytwarza się również w tych przypadkach pewna psychoza zbiorowa, utrudniająca spokojną i trzeźwą ocenę sytuacji. W nastroju podniecenia, wywołanego okupacją, same związki zawodowe i ich poważni działacze tracą często posłuch, co dzieje się ze szkodą dla samych strajkujących. Dłuższe zaś przebywanie w dzień i w nocy w warunkach niezdrowych i niehigienicznych powoduje często masowe schorzenia. Wreszcie wysoce ujemną stroną podobnej akcji strajkowej jest to, że naruszający zasady prawa, bardzo często odwołują się do pomocy i poparcia robotników innych zakładów pracy, wskutek czego wywołuje podniecenie i niepokój, zwracający się ostrzem nie tyle przeciwko

zainteresowanemu przedsiębiorcy, ile przeciwko administracji publicznej, odpowiedzialnej za ład społeczny i bezpieczeństwo publiczne.

Obowiązkiem Inspektorów Pracy jest obrona słusznych interesów robotników. Przeciwdziałając akcjom okupacyjnym, nieprzemyślanym i sprzecznym z zasada-

mi praworządności, Inspekcja Pracy występuje też w obronie interesów robotniczych, gdyż akcje te często rujną byt finansowy i zdrowie robotników i podważają zarazem zasadnicze podstawy zbiorowego poczucia praworządności, które winny być fundamentem psychiki każdego obywatela.

Skarb. - Finanse

Powołanie komisji opiniodawczej odnośnie wymierzania podatku dochodowego od zysków sanacyjnych.

Sprawę wymierzania podatku dochodowego od zysków sanacyjnych, omawialiśmy wielokrotnie. Obecnie donosimy, że ostatnio Minister Skarbu powołał do życia przy Departamencie Podatków i Oplat specjalną Komisję opiniodawczą, składającą się z dwóch przedstawicieli Ministerstwa Skarbu oraz jednego przedstawiciela Min. Przem. i Handlu, która oceniać będzie zgłoszone wnioski osób prawnych o umorzenie podatku od zysków sanacyjnych przede wszystkim pod kątem widzenia celowości sanacji i jej spodziewanego wpływu na przyszłą rentowność przedsiębiorstwa. Współpraca danej komisji ma na celu jednolite unormowanie zasad, stosowanych przy rozpatrywaniu podań, jak również usprawnienie i przyspieszenie związanego z tem postępowania.

Egzekucje zaległych podatków.

Począwszy od 1 krześnia br. przystąpić mają urzędy skarbowe do wzmocnionej działalności egzekucyjnej na terenie całego kraju w zakresie ściągania zaległych jak również ostatnio wymierzonych podatków obrotowego i dochodowego.

W związku z tem organizacje gospodarcze zwracają uwagę, że w kompetencji naczelników urzędów skarbowych jest rozłożenie również ostatnich wymierzonych podatków na raty do 1 kwietnia przyszłego roku.

Jak wiadomo, dyr. departamentu podatkowego w Ministerstwie Skarbu dr. Lubowicki podniósł na zjeździe dyrektorów Izb Skarbowych konieczność powolnego stopniowego likwidowania zaległych podatków drogą udzielania daleko idących ulg. Racjonalnie bowiem stosowane ulgi przyczynić się mogą do ściągnięcia nawet dużych kwot podatkowych.

Sprolongowanie terminu spłacania rat na 3-proc. Pożyczkę Inwestycyjną.

W dniu 5 września b. r. upłynął termin spłacania należności z tytułu subskrypcji 3-proc. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej. W celu umożliwienia uregulowania zaległości subskrybentom, którzy z jakiegokolwiek przyczyn nie wpłacili w całości zadeklarowanych kwot, delegat do spraw 3-proc. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej zawiadamia, że termin przyjmowania przez placówki subskrypcyjne wpłat za subskrypcję zostaje sprolongowany do dnia 5 listopada 1936 r., przyczem ter-

min ten jest ostateczny i po jego upływie wpłaty z tytułu subskrypcji nie będą przyjmowane.

Z dniem 1 października r. b. placówki subskrypcyjne przystąpią do wydawania obligacji 3-procentowej Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej obu emisji tym wszystkim subskrybentom, którzy uiścili należność z tytułu subskrypcji do dnia 5 września b. r.

Przyjmowanie obligacji 4-proc. Pożyczki Konsolidacyjnej na kaucję cywilne i wojskowe.

W myśl art. 11 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 3 z 1936 r., poz. 10) obligacje 4-proc. Pożyczki Konsolidacyjnej mają wszelkie prawa papierów pupilarnych i mogą być używane do składania na kaucje cywilne i wojskowe.

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu komunikuje, że obligacje wymienionej pożyczki mogą być bez żadnych ograniczeń przyjmowane przez władze i urzędy państwowe jako wadja, przy przetargach oraz

**Wielkopolska Spółka Dzierżawna
Koncernu Dr. Roman May**
Spółka z ograniczoną poręką

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna
„BLASK“
POZNAŃ - STAROLEKA

**Poleca znane z jakości i wydajności
mydła i proszki do prania „BLASK“**
mydła szare . . . . . „BLASK“
mydła toaletowe . . . . . „BLASK“
emalje i lakiery . . . . . „BLASK“
niezrównane mydło benzolowe
„BLASKOLIN“

Swój do Swego po Swoje! To hasło dnia!

jako kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek, wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielonych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych. Wartość depozytowa (kaucyjna i wadjalna) rzeczonych obligacji ustala się niniejszem na złotych 42 za 100 złotych wartości imiennej.

Przejęcie obligacji 3-proc. Pożyczki Inwestycyjnej przez spadkobierców.

Delegat do spraw 3-proc. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej wydał ostatnio okólnik, normujący sposób przejmowania subskrypcji oraz wydawania obligacji spadkobiercom subskrybentów zmarłych.

Okólnik wyjaśnia, że udowodnienie praw spadkowych następuje przez przedstawienie wymaganych prawem spadkowym dokumentów i aktów względnie uwierzytelnionych odpisów tych aktów. W szczególności, o ile otwarcie spadku odbyło się na terytorjum b. Królestwa Kongresowego, przez przedstawienie aktu zejścia spadkodawcy i aktu stanu cywilnego, stwierdzającego stopień pokrewieństwa ze zmarłym; na terytorjach b. dzielnic pruskiej — poświadczenia dziedzictwa (Erbschein); na terytorjum b. dzielnic austriackiej — dekretu dziedzictwa, względnie dowodu przejęcia spadku; na terytorjum zaś, gdzie obowiązuje tom X cz. I-a Zbioru Praw Cesarstwa Rosyjskiego — decyzji sądowej o zatwierdzeniu spadkobierców w sprawach spadku.

Celem ułatwienia procedury przy przejmowaniu subskrypcji, wzgl. przy wydawaniu obligacji 3-proc. Pożyczki Inwestycyjnej na drobne kwoty do zł. 1000, okólnik zezwolił spadkobiercom na składanie zaświadczenia urzędu gminnego, stwierdzającego śmierć spadkodawcy oraz nazwiska i imiona spadkobierców, względnie na złożenie dokumentów, stwierdzających śmierć spadkodawcy i uzasadniających podstawy do spadkobrania (np. metryki ślubu, urodzin itp.).

Jeśli osoba występująca o przejęcie obligacji nie jest jedynym spadkobiercą, to pozostali spadkobiercy powinni złożyć oświadczenie na piśmie, że zrzekają się praw do obligacji, przyczem ich podpisy powinny być uwierzytelnione przez zarząd gminy, lub notariusza.

Wyżej wymieniony uproszczony sposób legitymowania się spadkobierców może być stosowany w następujących wypadkach:

- a) o ile subskrypcja spadkodawcy nie przewyższa kwoty 1000 zł. imiennej wartości;
- b) o ile ubiegający się o przejęcie subskrypcji lub wydanie obligacji jest wstępnym, zstępnym lub współmałżonkiem zmarłego subskrybenta;
- c) jeśli przy większej ilości spadkobierców złożone zostanie oświadczenie, o którym mowa w poprzednim ustępie. Oświadczenie takie jest zbędne, jeśli otwarcie spadku nastąpiło na terenie b. Królestwa Kongresowego.

Osobne wykazy dla obrotów eksportowych i giełdowych.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu zwraca uwagę na to, że jeśli w jednym zakładzie są prowadzone różnorodne operacje, podlegające różnym stawkom podatku obrotowego, to obrót osiągnięty z każdego rodzaju operacji, podlegający różnym stawkom podatkowym, winien być wykazany w księgach

handlowych oddzielnie. Jeśli przedsiębiorstwo nie wykazuje obrotów tych osobno, natenczas powinno sporządzić w tym celu osobne wykazy. Urzędy Skarbowe żądać będą sporządzenia osobnych wykazów transakcyj ek:portowych i giełdowych według zgóry ustalonych wzorów względnie wykazów obrotów, podlegających różnym stawkom podatku obrotowego. Przedsiębiorstwa wolne są jednak od obowiązku sporządzania oddzielnych wykazów, o ile w księgach swoich wykażą odnośne obroty pod różnemi rubrykami.

Sprawy socjalne.

Zwolnienie od opłat stemplowych podań i świadectw Inspektorów Pracy.

Ministerstwo Skarbu wydało ostatnio okólnik zwalniający od opłaty stemplowej:

1) podania wnoszone do inspektorów pracy o wydanie zaświadczenia stwierdzającego najwyższą ilość zatrudnionych robotników w r. 1936 (do dnia 30 czerwca) oraz ilość faktycznie zatrudnionych robotników w okresie od 1 lipca 1936 r. do 15 grudnia 1936 r. według poszczególnych miesięcy;

2) świadectwa wydane naskutek tych podań.

Handel zagraniczny. — Sprawy dewizowe.

Zakres działania Inspektoratu Dewizowego.

Inspektorat Dewizowy Ministerstwa Skarbu powołany został do zapobiegania, ujawniania i ścigania przestępstw, wynikających z naruszenia dekretów z dnia 26 kwietnia b. r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi, dekretu z dnia 7 maja b. r. w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i W. M. Gdańska oraz wszelkich przestępstw skarbowych, wynikających z naruszenia obowiązujących przepisów. Inspektorat Dewizowy Ministerstwa Skarbu podlega bezpośrednio Ministrowi Skarbu.

Do zakresu działania Inspektoratu Dewizowego Ministerstwa Skarbu należy m. in. kierownictwo całokształtem walki z wyżej wymienionymi przestępstwami, prowadzonej przez podległe mu organa śledcze skarbowe; koordynowanie w tym zakresie działalności organów śledczych skarbowych z działalnością innych organów; gromadzenie informacji o przestępczości, o przyczynach sprzyjających jej rozwojowi, o wynikach walki z nią oraz prowadzenie właściwych statystyk i rejestracji. Inicjatywa w sprawach legislacyjnych w zakresie wymienionej przestępczości i jej zwalczania; nadzór — na zlecenie Ministra Skarbu oraz na wniosek Komisji Obrót Towarowy — nad importem i eksportem pod względem cen, warunków kredytowych, potrąceń eksporterów z należności zagranicznych za towary na wydatki zagranicą oraz kontrola zaofiarowanych przez eksporterów należności zagranicznych do skupu; kon-

trola — na zlecenie Ministra Skarbu oraz na wniosek Komisji Obrotu Towarowego — instytucji upoważnionych do wydawania zaświadczeń walutowych oraz poszczególnych eksporterów i przedsiębiorstw, prowadzących interesy handlowe z zagranicą.

Nowe okólniki Komisji Dewizowej.

Okólnik nr. 14 z 30 maja 1936 w sprawie przekazywania zagranicę należności za sprowadzone towary — otrzymał nowe brzmienie, zgodne z późniejszymi uchwałami komisji.

—o—

Okólnik nr. 31 z 21. VIII. 1936 w sprawie rachunków zagranicznych i krajowych w walutach obcych.

—o—

Okólnik nr. 32 z 24. VIII. 1936 w sprawie wymiany zagranicznych środków płatniczych oraz w sprawie przywozu złota z zagranicy.

—o—

Okólnik nr. 33 z 26. VIII. 1936 w sprawie papierów wartościowych. Z treścią powyższych okólników mają P. T. Członkowie zapoznać się za pośrednictwem Biura Związku.

Warunki wysyłania zagranicę listów poleconych i wartościowych.

Ukazało się rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 21 sierpnia r. b. o warunkach wysyłania niektórych przesyłek pocztowych zagranicę. Na podstawie tego rozporządzenia listy polecane oraz listy i paczki z podaną wartością z przeznaczeniem zagranicę przyjmuje się wyłącznie w stanie otwartym. Listy polecane lub listy wartościowe zamknięte, przeznaczone zagranicę, znalezione w skrzyniach pocztowych, zwraca się nadawcy, a w braku adresu nadawcy na przesyłce — traktuje się jako niedoręczalne.

Wspomniane rozporządzenie ma na celu przeciwdziałanie wysyłaniu zagranicę pieniędzy wbrew przepisom o reglamentacji dewizowej.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Komunikacja.

Nowy rozkład jazdy.

Celem przedstawienia Zarządowi Kolejowemu wniosków do rozkładu jazdy w komunikacji dalekobieżnej krajowej na okres zimowy roku 1936/37 prosimy o

przedstawienie uzasadnionych życzeń do dnia 20 września 1936 r. Związek będzie się starał postulaty te przeprowadzić wobec władz kompetentnych.

Targi i Wystawy.

Wystawa Metalowa w Warszawie.

Wystawa Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego w Warszawie cieszy się niesłabnącym, a raczej stale wzrastającym zainteresowaniem. Z całego kraju podążają liczne wycieczki, by zapoznać się z pięknie i pogłębione przedstawionym dorobkiem polskim w dziedzinie metalurgicznej i gałęziach pokrewnych. W okresie od 19 września do zamknięcia Wystawy, t. j. do 12 października zwiedzającym Wystawę, przysługują zniżki kolejowe.

Zniżki są dwojakiego rodzaju: indywidualne — tylko na niedziele i grupowe — bez ograniczeń, najmniej dla 10 osób.

Zarówno jedna, jak i druga zniżka wynosi 75 proc. w drodze powrotnej z Warszawy i jest udzielana na podstawie kart uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki. Karty te nabyć można w biurach podróży oraz w większych kasach kolejowych.

Targi meblowe w Swarzędzu.

Swarzędz jest zjawiskiem w strukturze gospodarczej kraju niecodziennym, mającym w całej Polsce mało odpowiedników.

Swarzędz wyróżnia się swoją jednostronnością. Bardzo znaczna ilość większych i mniejszych warsztatów stolarskich stworzyła z tego miasteczka ośrodek, który odgrywa poważną rolę w dziedzinie przemysłu meblarskiego. Ośrodek ten przedstawia się jako twój wyjątkowo zdrowy gospodarstwo, oparty na najlepszych podstawach. Całkowite dostosowanie się do potrzeb i chłonności rynku zbytu dały możliwość dość szczęśliwego przetrzymania najgorszych chwil. Jednocześnie godny pochwały zmysł organizacyjny i zgodna współpraca wszystkich warsztatów przyczyniły się do stworzenia nowej placówki, jaką stały się właśnie Targi meblowe.

Stworzenie Targów było posunięciem szczęśliwym, które otworzyło przed wyrobami swarzędzkiemi nowe możliwości zbytu, nawiązało szereg nowych możliwości kontaktu z nabywcą.

Życząc najlepszego powodzenia tak Targom, jak i ich organizatorom i uczestnikom wyrażamy jednocześnie nadzieję, że nie zatrzymają się oni w rozwoju i raz

podjętą ofensywę gospodarczą będą prowadzić nadal.

Dziś ambicją wszystkich na zdrowych podstawach opartych warsztatów wytwórczych winno być zwiększanie wydajności pracy. Nie wątpimy, że po tej linii pójdzie i Swarzędz i w orbitę swego oddziaływania starać się będzie dostać coraz to nowe tereny. By w pracy tej umiejętnie postępować i uzyskać z niej należyte rezultaty trzeba nadal wykazywać dotychczasowe wyrobienie organizacyjne i odwagę powzięcia decyzji.

Targi meblowe w Swarzędzu otwarte zostały w dn. 6 września przez naczelnika departamentu rzemiosł p. Chrzanowskiego z Warszawy.

W Targach bierze udział ponad 40 wystawców, a o frekwencji świadczy fakt, że w pierwszym dniu zwiedziło Targi ponad 1.500 osób.

Różne.

Obrady Związku Izb P.-H. we Lwowie.

Z okazji otwarcia Targów Wschodnich odbyło się we Lwowie dnia 6-go b. m. plenarne zebranie Związku Izb Przemysłowo - Handlowych, poprzedzone szeregiem konferencji międzyizbowych.

Przedmiotem obrad zebrania plenarnego był projekt regulaminu Rady Handlu Zagranicznego, którego ostateczny tekst został przez Związek Izb przyjęty. W dyskusji podkreślono potrzebę jak najszybszego powołania tej instytucji do życia. W związku z tym uznano za konieczne uruchomienie Rady jako instytucji prywatno - prawnej, co nie wykluczyłoby możliwości przekształcenia jej następnie na instytucję prawa publicznego.

Następnie uchwalono projekt regulaminu Centralnego Komitetu Przywozowego Rady Handlu Zagranicznego, którym będzie odpowiednio zreorganizowana Centralna Komisja Przywozowa. W skład Komitetu wejdą, jak dotychczas, przedstawiciele Izb Przemysłowo - Handlowych oraz centralnych organizacji przemysłu i handlu, a nadto reprezentanci rolnictwa i rzemiosła.

Zebranie plenarne Związku Izb wysłuchało sprawozdania z akcji wydawniczej Rocznika Polskiego Przemysłu i Handlu, rozwijającej się bardzo pomyślnie. Postanowiono udzielać Rocznikowi w dalszym ciągu poparcia, przyczem utrzymanie została dotychczasowa organizacja Komitetu Redakcyjnego wydawnictwa, złożonego z dyrektorów wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych pod przewodnictwem dyrektora Związku Izb.

Nowa faza stosunków z Francją.

Centralnem wydarzeniem politycznym ostatniej doby był tygodniowy pobyt Gen. Insp. Sił Zbrojnych gen. Edwarda Rydza - Śmigłego we Francji.

W czasie tej wizyty przeprowadził gen. Rydz-Śmigły szereg zasadniczych rozmów z czołowymi przedstawicielami Republiki Francuskiej, przyczem rozmowy te niejednokrotnie wykraczały poza sferę spraw czysto wojskowych, dotycząc zagadnień politycznych i gospodarczych.

Ogólną uwagę zwrócił przytem wyjazd do Paryża dyrektora Banku Polskiego dra Barańskiego.

Dziś jest już faktem oficjalnie potwierdzonym, że w czasie pobytu w Paryżu gen. Rydza - Śmigłego sfinalizowano w zasadzie kwestję udzielenia Polsce przez Francję znaczniejszej pożyczki na cele technicznego dobrojenia naszej armji. Jako wysokość pożyczki wymienia się często sumę 2 miliardów franków fr., przyczem jakoby trzecia część tej sumy miała być dostarczona przez Francję w gotowym sprzęcie.

Ze względu na brak oficjalnych enuncjacji, co do ścisłości ostatnich danych nie można mieć pewności.

Dokładnego sprecyzowania warunków pożyczki należy oczekiwać wkrótce, po rozmowach rzeczoznawców obu państw, przyczem niewątpliwie zasadniczą rolę odegra obecna wizyta francuskiego ministra handlu p. Bastid.

Równocześnie należy się liczyć z szybkim załatwieniem kilku zaległych spraw w stosunkach gospodarczych obu państw, a przedewszystkiem sprawy emisji drugiej transzy pożyczki kolejowej na budowę magistrali, sprawy Żyrardowa i in.

Cały przebieg rokowań obserwują polskie sfery przemysłowe z największym zainteresowaniem, doceniając rolę, jaką może odegrać obecnie dla kraju przyływ znacniejszej ilości kapitału.

Oznaczenie pochodzenia towarów w wewnętrznym handlu detalicznym.

Dziennik Ustaw R. P. Nr. 68 przynosi pod pozycję 493 Rozporządzenie Rady Ministrów z 26 sierpnia 1936 r. o oznaczaniu pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym.

Rozporządzenie opiera się na ustawie z sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Przepisy rozporządzenia dotyczą wyprodukowanych w kraju i przeznaczonych na zbyt wewnętrzny następujących towarów: 1) wyrobów toaletowych i mydeł, środków kosmetycznych, wyrobów perfumeryjnych, 2) artykułów żywności oraz środków odżywczych i djetetycznych, o ile artykuły te i środki są sprzedawane w gotowym opakowaniu, wód mineralnych, preparatów leczniczych, środków opatrunkowych 3) wyrobów pyrotechnicznych (ogni sztucznych, zabawek, petard, lontów, zapalników i i.).

Oznaczenie dokonuje się przez umieszczenie na każdym towarze : 1) firmy przedsiębiorstwa, 2) głównej siedziby, 3) miejsca fabrykacji lub wyrobu przedmiotu, o ile przedmiot nie wyprodukowano w miejscu głównej siedziby przedsiębiorstwa. Oznaczenia umieszcza się na głównej etykiecie. Niedopuszczalne jest: umieszczanie danych oznaczeń na specjalnych nalepkach i w sposób mało widoczny, lub wprowadzający w błąd.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Bezpieczeństwo przy użytkowaniu środków chemicznych.

Sekcja bezpieczeństwa pracy Związku Przemysłu Chemicznego opracowała i wydała instrukcję, dotyczącą zachowywania się przy użytkowaniu i przewożeniu kwasu siarkowego.

Instrukcja zaleca noszenie ubrań obcisłych, trepów i przylegających czapek, jak np. baskijki. W budynkach fabrycznych palić nie wolno, a produkty łatwopalne

powinny być przechowywane w izolowanych pomieszczeniach specjalnych. Sprawność działania piorunochronów powinna być badana dość często i po każdej w większej burzy. Również usunięta powinna być ewentualność powstawania iskiei, zwłaszcza z motorów elektrycznych. Przy odważaniu i przesypaniu suchych produktów chemicznych należy używać odpowiednich szufelek i nakładać rękawice oraz okulary. W razie rozlania kwasu żrącego należy zojębnić jego działanie wapnem lub sodą. Szczelność aparatury, pracującej pod ciśnieniem, badać należy zapomocą wody mydlanej, a nie ognia. Jakknajściślej przestrzegać należy utrzymania temperatury przepisowej przy wszelkich procesach, wywołujących znaczny wzrost temperatury. W kotłach, znajdujących się pod ciśnieniem, nie wolno poprawiać wentyli, kranów i uszczelnień, lecz przedtem należy doprowadzić ciśnienie do zera. Przy rozkładaniu, względnie rozsypywaniu organicznych produktów przejściowych dla osuszenia należy używać łopatek drewnianych. W każdym oddziale fabryki powinny być wywieszone ogólne instrukcje w zakresie bezpieczeństwa pracy, a zalecenia specjalnych środków ostrożności — w pobliżu odnośnych aparatów.

Konferencja gospodarcza.

Ze strony sfer gospodarczych wyrażono w ostatnich czasach wielokrotnie zapytania pod adresem min. Kwiatkowskiego o działalność i pracach rządu z dziedziny gospodarczej i finansowej. Min. Kwiatkowski, chcąc udzielić sferom gospodarczym wyczerpujących w tej mierze informacji, postanowił urządzić dnia 15 i 16 września rb. w gmachu Ministerstwa Skarbu konferencję informacyjną z udziałem osób z pośród przedstawicieli życia gospodarczego, samorządu gospodarczego, organizacyj handlowych, finansów, i świata naukowego zajmującego się badaniami gospodarczymi i finansowymi. Konferencja ta posiadać będzie charakter informacyjny i pomyślana jest w ten sposób, że w pierwszym dniu tej konferencji uczestnicy jej wysłuchają kilku referatów na poszczególne tematy, zaś drugi dzień konferencji poświęcony będzie dyskusji nad poruszonymi w referatach zagadnieniami. Czynniki zbliżone do rządu podkreślają, że w odróżnieniu do wielkiej narady gospodarczej, która odbyła się w lutym rb. na konferencji obecnej nie zapadną żadne rezolucje i uchwały.

Konferencję zagai w dniu 15 września rb. krótkim przemówieniem wicepremier i minister inż. Kwiatkowski, poczem pierwszy referat o bieżącej sytuacji budżetowej wygłosi wiceminister dr. Grodyński. Referat o sprawach podatkowych będzie następnym tematem, który omówi dyr. departamentu podatkowego dr. Jerzy Lubowicki, a o sytuacji rynku pieniężnego będzie referował naczelnik Wiesław Domaniewski.

Tegoż dnia popołudniu odbędą się następujące trzy referaty: 1) o sytuacji w rolnictwie dyr. Czesława Bobrowskiego, 2) o sytuacji w przemyśle i handlu dyr. Czesława Pechego, 3) o polityce inwestycyjnej dyr. Wiktora Martina. Drugi dzień konferencji poświęcony będzie dyskusji nad zagadnieniami poruszonymi w referatach, poczem min. Kwiatkowski zamknie konferencję a uczestnicy konferencji podejmowani będą herbatą.

Odwołania od wymiaru podatku przemysłowego.

Władze skarbowe przystąpiły obecnie do egzekucji podatku przemysłowego od obrotu za rok 1935. Egzekucje należnego podatku przeprowadzają Urzędy Skarbowe u wszystkich zalegających płatników, a więc i

tych, którzy odwołali się od wymiaru do Komisji Odwoławczej, wnosząc odwołania w terminie przepisanim.

Wobec tego, że samo wniesienie odwołania nie wstrzymuje zapłaty wymierzonego podatku, należy w oddzielnym podaniu zwrócić się do Urzędu Skarbowego o ograniczenie tymczasowe egzekucji do sumy niereklamowanej przez płatnika w odwołaniu. O ile podanie takie, względnie odwołanie poparte jest przez płatnika dowodami lub wyjaśnieniami niewątpliwymi dla władz skarbowych, to egzekucja wyznaczonego podatku zostaje ograniczona. Znaczna jednak ilość płatników, która składa odwołania, nie broni się w tych odwołaniach należycie. Nie popiera swych często słusznych zarzutów należytemi dowodami. Nie uzasadnia odwołania takim materiałem dowodowym, z któregooby wynikało, iż obrót wykazany przez płatnika w zeznaniu był zgodny z rzeczywistością i odpowiadał faktycznie obrotom osiągniętym w r. 1935. Natomiast często przytaczają płatnicy okoliczności ogólnie znane, szablonowe, jak kryzys gospodarczy, zastój, słabe targi, które to okoliczności już wzięte zostały pod uwagę przy ustalaniu obrotu przez władze wymiarowe. To też odwołania takie jako nieuzasadnione, załatwiane jest przez władzę skarbową pierwszej instancji a następnie i Komisję Odwoławczą — odmownie.

Należy wskazać Komisji Odwoławczej dowody słuszności wniesionych pretensyj, poparte zapiskami, dokumentami rzeczowymi i wiarygodnymi. Należy przytem podkreślić, że ściągnięcie wymierzonego podatku od nieistotnego obrotu może poderwać egzystencję gospodarczą przedsiębiorstwa, względnie spowodować jego likwidację.

Odwołania od wymiaru są obecnie rozpatrywane przez władze skarbowe. Można je jeszcze uzupełnić dodatkowymi wyjaśnieniami, załączyć wiarygodne zapiski, dokumenty etc. i uzasadnić słuszność swych pretensyj w sposób niewątpliwy.

Przyjaciołom młodzieży ku łaskawej uwadze.

Tow. Pomocy Naukowej dla Dziewcząt w Poznaniu wydaje we własnym zakresie, wzorem roku ubiegłego, kalendarzyki kieszonkowe, po nader przystępnej cenie.

Wykonanie kalendarzyka jest bardzo staranne, o wyglądzie estetycznym i przejrzystej treści.

Polecamy wobec tego naszym P. T. Członkom w własnym interesie reklamowanie Swych przedsiębiorstw w treści tych kalendarzyków i zamawianie jaknajwiększych ilości egzemplarzy.

Poparcie tego wydawnictwa umożliwi zasłużonemu Towarzystwu udzielanie pomocy finansowej młodzieży żeńskiej w Szkołach Zawodowych na terenie Wielkopolski.

Pisemne zgłoszenia przyjmuje się w sekretarjacie Towarzystwa, św. Marcin 6 a.

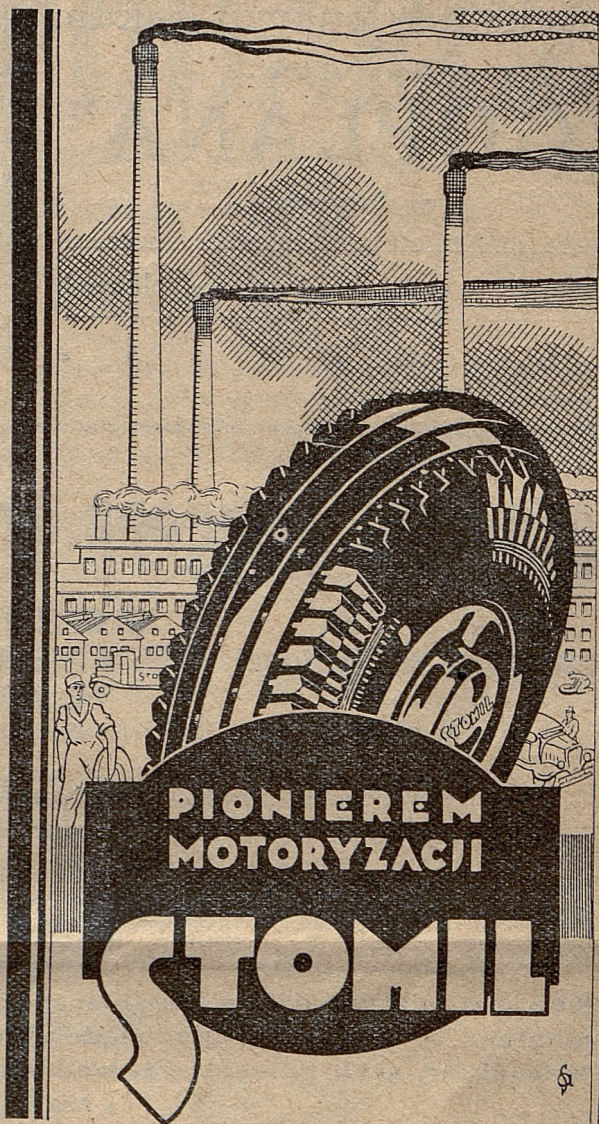

ROCZNIK

„ŻYCIA GOSPODARCZEGO”

JEST ENCYKLOPEDIĄ PRZEMYSŁOWCA

ERBEDONT

**Cegielnia Parowa
WITASZYCE**

stacja, poczta i telegr.: Witaszyce

dostarcza na dogodnych warunkach:

**dachówki (karpiówki), dreny od „1 1/2 do 9”,
cegłę maszynową, tonówkę,
dziurawkę, sufitówkę
i kominówkę**

Produkcja łączna 12.000.000 r.

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.

Rok założenia 1886

Centrala: Poznań - Plac Wolności 15 — Oddziały we wszystkich większych miastach Polski

Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

Czekolady cukry i kakao

Sp. Akc.

„GOPLANA”

w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

Shampoo
SNIEG TATRZAŃSKI
czyści
pielęgnuje
i upiększa
włos
FALKIEWICZ-POZNAŃ
ZAŁ. 1911 W PARYŻU

Poznański Koncern Towarzystw Ubezpieczeń

„VESTA”

Bank Wzajemnych Ubezpieczeń

rok założenia 1873

w Poznaniu

POZNAŃSKO-
WARSZAWSKIE

T-wo Ubezp. S-ka Akc.

rok założ. 1919 — w Poznaniu

„VESTA”

Towarzystwo Wzajemnych
Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia

rok założ. 1920 — w Poznaniu

Koncern posiada poważne rezerwy w kapitałach i papierach wartościowych oraz 31 wartościowych kamienic w Poznaniu, Warszawie, Bydgoszczy, Gdańsku, Grudziądzu, Katowicach, Lwowie, Rybniku i Toruniu

Wszystkie trzy należące do Koncernu towarzystwa są czysto-polskimi

Koncern uprawia działy ubezpieczeń: na życie, od ognia, od kradzieży z włamaniem, od gradu, od odpowiedzialności prawno-cywilnej, od nieszczęśliwych wypadków, szyb od rozbicia, wodociągowych, samochodowych, samolotowych i transportowych.

CENTRALA KONCERNU: POZNAŃ, ul. ŚW. MARCIN 61. TEL. 14-87, 14-98, 15-78

Oddziały: w Bydgoszczy, w Grudziądzu, w Katowicach, w Krakowie, w Lublinie, we Lwowie, w Łodzi, w Poznaniu, w Warszawie, w Wilnie, Reprezentacje w Gdańsku i Gdyni. Reprezentacje, agentury we wszystkich większych miastach Polski.

Pielęgnujcie cerę o każdej porze roku —

znakomitym „UNIERSALNYM KREM ISTE”, gdyż zawiera on wszelkie dla naskórka odżywcze składniki jak cholesterol, zapobiegając tamsam przedwczesnemu zwiotczeniu cery.

„KREM LION” mający właściwości matujące stosuje się na twarz i ręce przed wyjściem na spacer.

„UNIERSALNY KREM ISTE” oraz „KREM LION” są środkami kosmetycznymi o nieocenionej wartości.

J. & S. Stempniewicz